

Πώς να χρησιμοποιήσετε τα κόμικς στην τάξη/στο εργαστήριο

Σκοπός

Αυτό το φύλλο εργασίας στοχεύει στην ανακάλυψη του περιβάλλοντος των κόμικς. Αυτή η μορφή τέχνης μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο για τα άτομα που ζουν με αναπηρία να ανακαλύψουν έναν άλλο τρόπο να εκφραστούν, να μάθουν, να διασκεδάσουν ή απλώς να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους με έναν πιο παιχνιδιάρικο τρόπο.

Σ' αυτό το φύλλο εργασίας θα:

- ✓ Μάθετε περισσότερα για το τι είναι τα κόμικς,
- ✓ Μάθετε περισσότερα για το πώς να προσεγγίζετε τα κόμικς με άτομα με μαθησιακές δυσκολίες,
- ✓ Μάθετε περισσότερα για το πώς να προσαρμόσετε τις δραστηριότητες, σε ένα εργαστήριο κόμικς, για άτομα με αναπηρίες.

Τι θα χρειαστείτε:

Αντικείμενα που σχετίζονται με κόμικς: κόμικς, λευκός πίνακας κόμικς (με σχέδια και φυσαλίδες)

Γραφική ύλη χρωματιστά μολύβια, μαρκαδόροι, στυλό.

Υπολογιστής: : φωτοτυπικό μηχάνημα, υπολογιστής συνδεδεμένος στο διαδίκτυο.

Προκλήσεις και ζητήματα

Για να γίνει η κοινωνία μας πιο συμπεριληπτική, οι διαφορές πρέπει να αναδειχθούν και να γίνουν μέρος του κοινωνικού συνόλου. Επιπλέον, είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ της προσβασιμότητας των κτιρίων και της προσβασιμότητας των σχολικών βιβλίων, των εκπαιδευτικών μεθόδων και των έργων τέχνης. Μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς απαιτεί επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο εργαζόμαστε και σκεφτόμαστε.

Αυτό αποτελεί μέχρι σήμερα πρόκληση σε πολλούς εκπαιδευτικούς τομείς. Απαιτείται εξωστρεφής σκέψη και ένας νέος τρόπος σκέψης για να γίνει η κοινωνία πιο συμπεριληπτική.

Η χρήση κόμικς σε μια τάξη ή/και σε ένα εργαστήριο μπορεί να τονώσει τη δημιουργικότητα, τη φαντασία και νέους τρόπους σκέψης, αλλά μπορεί επίσης να αποτελέσει μια μέθοδο για τη δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να ανοιχτούν για τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διεγείρετε τους συμμετέχοντες να είναι δημιουργικοί. Σε αυτή την ενότητα συζητάμε τη χρήση των κόμικς σε μια τάξη/εργαστήριο φιλική προς την αναπηρία.

Υπόβαθρο:

Το κόμικς είναι μια διαδοχική αφήγηση (κόμικς ή κόμικς εν συντομία) που θεωρείται ως η "ένατη τέχνη". Η ιστορία (κωμική ή ρεαλιστική) αφηγείται μέσω μιας διαδοχής εικόνων και κειμένου σε πλαίσια. Τα κόμικς ονομάζονται "manga", στην Ιαπωνία και "comics" όπως και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στην Ευρώπη, τα κόμικς έγιναν για πρώτη φορά γνωστά στο Βέλγιο και τη Γαλλία. Σήμερα, οι συγγραφείς κόμικς βρίσκονται σε όλη την Ευρώπη.

Σημαντικές ημερομηνίες

- 20ος αιώνας

Ο Ελβετός Rodolphe Töpffer δημιούργησε τα πρώτα κείμενα που συνδέονται με εικόνες. Παρόλο αυτά στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έγινε η πρώτη επίσημη δημοσίευση σε εφημερίδες. Επίσης, έγινε η εμφάνιση των πρώτων κόμικς, στη Γαλλία, σε εφημερίδες για παιδιά. Ένα παράδειγμα γαλλικού κόμικς: Les pieds nickelés (αρχές του 20ού αιώνα).

Αργότερα, το κόμικς έγινε δημοφιλές σε όλο τον κόσμο. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα πρώτα κόμικς απευθύνονταν σε νεανικό κοινό. Με την πάροδο των ετών, η αγορά των κόμικς απέκτησε και ένα μεγαλύτερο κοινό γύρω στη δεκαετία του 1930. Υπήρχε διαφορά στο περιεχόμενο μεταξύ των χωρών. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, τα κόμικς αφηγούνται περιπέτειες υπερηρώων. Στο Βέλγιο, ο Hergé (σχεδιαστής των περιπετειών του Tintin) εφευρίσκει ένα νέο στυλ "την καθαρή γραμμή". Αντιπροσωπεύει ένα graphic στυλ, χαρακτηρίζεται από μια μαύρη γραμμή μελανιού στο περίγραμμα των σχεδίων.

Στη δεκαετία του 1960 σημειώνουμε την εμφάνιση των manga, των ιαπωνικών κόμικς και γύρω στο 1974 σημειώνουμε την έναρξη του σημαντικότερου φεστιβάλ κόμικς στην Ευρώπη - το Διεθνές Φεστιβάλ Κόμικς της Ανγκουλέμ στη Γαλλία. Τα κόμικς αναγνωρίστηκαν επιτέλους ως 9η τέχνη.

Σήμερα, η ευρωπαϊκή αγορά κόμικς αντιμετωπίζει ορισμένα εμπόδια, όπως οι γλώσσες, η ποικιλομορφία των μέσων (σκληρόδετες εκδόσεις, μικρά φορμάτ, μικρές εκδόσεις) και οι πολιτιστικές ιδιαιτερότητες. Επιπλέον, στις μέρες μας, αυτό το είδος της τέχνης περιλαμβάνει και άτομα με αναπηρίες, καθώς σήμερα οι εταιρείες κατασκευάζουν, για παράδειγμα, κόμικς για άτομα με προβλήματα όρασης και τυφλούς.

Η ανατομία του κόμικς

Η πλάκα: Αντιπροσωπεύει μια σελίδα του κόμικς στην οποία υπάρχουν διάφορα κουτιά, συχνά τοποθετημένα σε διάφορες λωρίδες. Ένα κόμικς αποτελείται από πολλές πλάκες.

Η ταινία: Αντιπροσωπεύει μία ή περισσότερες γραμμές εικόνων. Οι εικόνες αυτές ονομάζονται βινιέτες ή κουτιά.

Το πλαίσιο ή οι βινιέτες: Αντιπροσωπεύει ένα πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται οι εικόνες. Υπάρχουν διαφορετικά πλάτη κουτιών ανάλογα με την εικόνα και το κείμενο.

Η φυσαλίδα ομιλίας: Περιέχει τις σκέψεις ή τα λόγια των χαρακτήρων.

Το παράρτημα: Σας επιτρέπει να αναγνωρίσετε το πρόσωπο που μιλάει.

Τα καρτούν: Τα καρτούν: Αντιπροσωπεύει ένα ορθογώνιο μέσα σε μια βινιέτα που παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την ιστορία ή τους χαρακτήρες.

Οι αναμασήσεις: Αναπαριστούν λέξεις που μιμούνται ήχους. Παράδειγμα: Μπουμ, πουφ, μπινγκ, κ.λπ.

Συμβουλές:

- Τα κόμικς διαβάζονται από αριστερά προς τα δεξιά, εκτός από τα μάνγκα. Η ιστορία αφηγείται με λέξεις αλλά και με εικόνες. Σημειώστε ότι υπάρχουν και σιωπηλά κόμικς, η ιστορία αφηγείται μόνο μέσω των σχεδίων.
- Το μέγεθος του ορθογώνιου καθιστά δυνατή τη διάκριση μεταξύ βινιέτας και καρτούς. Το ορθογώνιο του καρτούς είναι γενικά μεγαλύτερο.
- Για να γνωρίζουμε αν ένας χαρακτήρας μιλάει ή σκέφτεται, είναι χρήσιμο να παρατηρήσουμε το σχήμα της φουσαλίδας ομιλίας. Όταν ο χαρακτήρας μιλάει, η φουσαλίδα είναι μυτερή, όταν σκέφτεται, εμφανίζονται μικροί κύκλοι.

VS

Εφαρμογή

Οι μαθησιακές δυσκολίες ανήκουν στις λεγόμενες "αόρατες" αναπηρίες, οπότε τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες συχνά παραγκωνίζονται και παρεξηγούνται. Η τέχνη μπορεί να αποτελέσει τη βάση μεταξύ αυτών των "δύο κόσμων" (των αρτιμελών και των ατόμων με αναπηρία). Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την τέχνη έχουν πολλές αρετές, όπως το σπάσιμο της απομόνωσης, την κοινωνική συμμετοχή, την ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της αυτοπεποίθησης και των λεπτών κινητικών δεξιοτήτων.

Οι τέχνες ως φορέας κοινωνικής συνοχής, διεγέρτης της κριτικής αίσθησης, ενεργοποιητής της δημιουργικότητας, θεραπεία, πομπός γνώσης, εργαλείο επικοινωνίας και ανακάλυψης.

Τα κόμικς ως παιδαγωγικό εργαλείο

Στην τέχνη δεν υπάρχει σωστή ή λάθος απάντηση. Η τέχνη γενικά, μπορεί να είναι ένας τρόπος για να περάσει ένα μήνυμα, να ζωντανέψει ένα συναίσθημα ή να μεταδώσει μια γνώση που πρέπει να γίνει ή μια γνώση που πρέπει να υπάρξει. Η χρήση των κόμικς ως διδακτικό

βοήθημα μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για τη μάθηση σε διάφορους κλάδους. Η μεταφορά μπορεί να γίνει, για παράδειγμα, κατά την εκμάθηση της ανάγνωσης, των εικαστικών τεχνών ή την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας. Επιπλέον, για τους μαθητές με δυσκολίες στην ανάγνωση, είναι μια καλή εναλλακτική λύση για να εξασκηθούν στην ανάγνωση με έναν πιο ελκυστικό τρόπο.

- Εικαστική τέχνη

Η εικαστική τέχνη περιλαμβάνει τις παραδοσιακές πλαστικές τέχνες, την εφαρμοσμένη τέχνη, τη διακοσμητική τέχνη, τη φωτογραφία, τα κόμικς, το σχέδιο, τον κινηματογράφο, την ψηφιακή τέχνη και το βίντεο κ.λπ. Πρόκειται για τέχνες που παράγουν αντικείμενα τα οποία γίνονται αντιληπτά κυρίως με την όραση. Η κλασική μάθηση βασίζεται συχνά στην ακουστική μας αίσθηση εις βάρος των άλλων αισθήσεων. Η χρήση σχεδίων, εικόνων, διαγραμμάτων στη μαθησιακή διαδικασία μας επιτρέπει να απευθυνθούμε στα οπτικά ερεθίσματα. Η ζωγραφική μπορεί να αποτελέσει έναν καλό τρόπο εκλαΐκευσης πολύπλοκων θεμάτων ή απλά να βοηθήσει τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες να κατανοήσουν καλύτερα.

- Θεραπευτική προσέγγιση στην αυθόρμητη ζωγραφική

Σχέδιο: "Αναπαράσταση αντικειμένων σε μια επιφάνεια με τη χρήση γραφικών εργαλείων (μολύβι, πινέλο...)".

Το σχέδιο μπορεί να αφηγηθεί μια ιστορία, να συμβολίσει ένα συναίσθημα, να μεταφράσει μια αντίληψη ή συναισθήματα. Το σχέδιο φέρνει μια αίσθηση ηρεμίας, βοηθά στη συγκέντρωση, αναπτύσσει τη δημιουργικότητα και οξύνει τη

φαντασία. Η πράξη της δημιουργίας είναι απελευθερωτική και συμβάλλει στην αυτοαποδοχή.

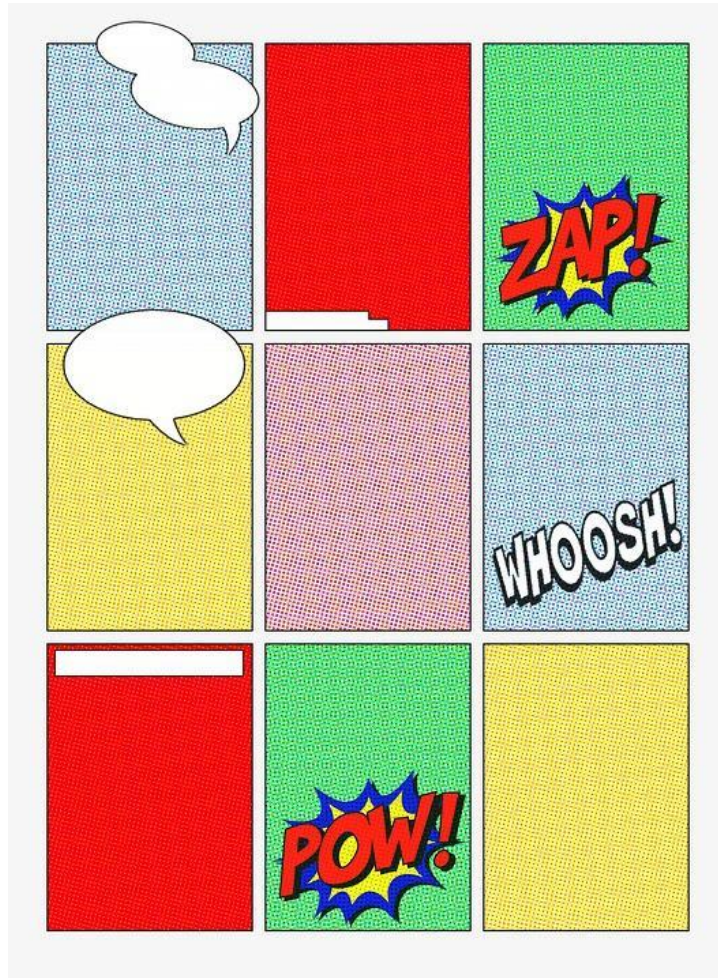
Παραδείγματα και πηγές έμπνευσης

Παρακάτω ακολουθούν παραδείγματα απλών δραστηριοτήτων που μπορείτε να εφαρμόσετε σε μια τάξη ή κατά τη διάρκεια ενός εργαστηρίου με μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες. Συνιστάται να κάνετε όλες αυτές τις δραστηριότητες σε μικρές ομάδες των 3 έως 5 ατόμων.

Δραστηριότητα 1 - Ανακατασκευή ενός κόμικς

Αυτή η δραστηριότητα επιτρέπει την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με το ομαδικό πνεύμα και την αλληλοβοήθεια. Μπορεί επίσης να βοηθήσει άτομα που είναι κοινωνικά αποτραβηγμένα, να συμμετέχουν σε ανταλλαγές με άλλους με παιχνιδιάρικο τρόπο.

Δώστε στους μαθητές τα κείμενα και τις εικόνες. Η δραστηριότητα αυτή συνίσταται στη σύνδεση του σωστού κειμένου με τη σωστή εικόνα και έτσι, στην ανακατασκευή ενός κόμικ. Για τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, είναι σημαντικό να καταγράφονται οι οδηγίες και να υπενθυμίζονται προφορικά. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να γίνει συλλογικά σε μικρές ομάδες των 3 ατόμων.

Δραστηριότητα 2 - Θεματική δραστηριότητα ανάγνωσης γύρω από το κόμικς.

Η εισαγωγή των μέσων ενημέρωσης στη μαθησιακή διαδικασία μπορεί να επιτρέψει στους μαθητές να ταυτιστούν με τους χαρακτήρες και έτσι να αλληλεπιδράσουν καλύτερα με το περιβάλλον τους.

Οργανώστε ένα εργαστήριο ανάγνωσης γύρω από ένα θέμα. Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηριότητας, το κόμικ διαβάζεται δυνατά από το συντονιστή. Οι εκπαιδευόμενοι βρίσκονται σε κατάσταση ενεργητικής ακρόασης και η

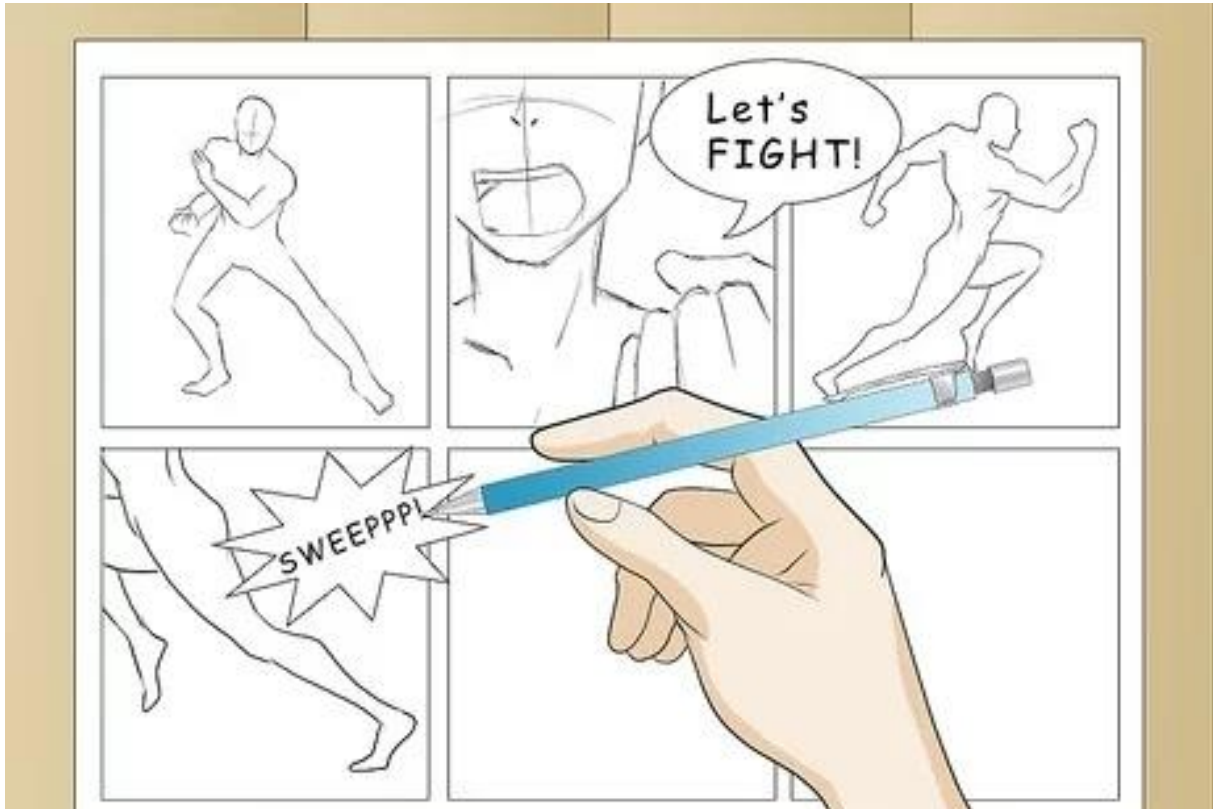
αλληλεπίδραση είναι δυνατή. Σημειώστε ότι είναι σημαντικό οι εικόνες του κόμικ να είναι ορατές από τους μαθητές.

Δραστηριότητα 3 - Επινόηση μιας ιστορίας από εικόνες κόμικς.

Αυτή η δραστηριότητα θα ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και τη φαντασία.

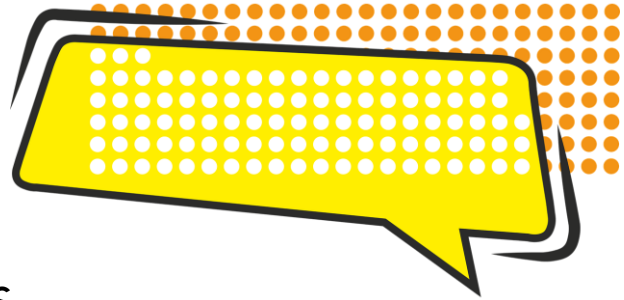
Δώστε στους μαθητές ένα κόμικς που περιέχει μόνο σχέδια. Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να επινοήσουν μια ιστορία σε μορφή κόμικς από εικόνες. Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές θα αφήσουν τη φαντασία τους να απελευθερωθεί. Θα ήταν ενδιαφέρον να δείξετε τις εργασίες των μαθητών, προκειμένου να ανακαλύψετε το δημιουργικό σύμπαν του καθενός.

Δραστηριότητα 4 - Δημιουργία κόμικς

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να είναι μια καλή άσκηση για να δουλέψουμε πάνω στην αυτοεκτίμηση, την αυτοεικόνα, την αποδοχή της διαφορετικότητας, αλλά και την αντίληψη που έχουμε για τον άλλο. Η ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας με μια σύντομη προφορική παρουσίαση στην ομάδα μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση του δημόσιου λόγου (για άτομα με κοινωνικό άγχος για παράδειγμα).

Δώστε στους μαθητές κενά κόμικς και στυλό, χρωματιστά μολύβια και μαρκαδόρους. Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να δημιουργήσουν το δικό τους κόμικς. Ζητήστε από τους εκπαιδευόμενους να ζωγραφίσουν τον εαυτό τους όπως τον βλέπουν με ή χωρίς κείμενο, συμπληρώνοντας τα διάφορα κουτάκια του κόμικ. Θα ήταν επίσης ενδιαφέρον να κάνετε μια προφορική παρουσίαση στην ομάδα με τη σειρά.

Δραστηριότητα 5 – Δημιουργία βινιέτας

Το κόμικς ως εργαλείο ευαισθητοποίησης, πρόληψης, μετάδοσης πληροφοριών, μάθησης και "αναγνωστικής ευχαρίστησης".

Η άσκηση αυτή μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων σχεδίασης, στη σύνδεση μιας λέξης ή μιας πρότασης με μια εικόνα και στη βελτίωση των δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης (για άτομα με διαταραχές ελλειμματικής προσοχής, για παράδειγμα).

Παρέχετε στους μαθητές κενά κόμικς, στυλό, μαρκαδόρους και χρωματιστά μολύβια.

Πριν από την έναρξη αυτής της δραστηριότητας, εξηγήστε το λεξιλόγιο (προσφέροντας για παράδειγμα εικόνες) που αφορά ειδικά τα κόμικς. Για αυτή τη δραστηριότητα, η λέξη που πρέπει να εξηγηθεί είναι ο όρος: *Βινιέτα* που σημαίνει μια περιοχή του σχεδίου που οριοθετείται από ένα πλαίσιο.

Ο στόχος αυτής της άσκησης είναι η αναδιτύπωση μιας ιστορίας (που διαβάζεται δυνατά από το συντονιστή) με τη μορφή βινιέτας. Σημειώστε ότι η ανάγνωση θα πρέπει να γίνεται αργά και επαναλαμβανόμενα ανάλογα με τις ανάγκες.

Επιπρόσθετες πηγές

- Τι μπορούν να κάνουν τα κόμικς για την εκπαίδευση του παιδιού σας. Αυτή η πηγή θα σας βοηθήσει να μάθετε περισσότερα για τη σημασία των κόμικς στην εκπαίδευση των παιδιών.

[https://medium.com/publiclibrarysg/what-comics-can-do-for-your-
childs-education-3aea597bd93](https://medium.com/publiclibrarysg/what-comics-can-do-for-your-childs-education-3aea597bd93)

- Οδηγός για εκπαιδευτικούς για τη χρήση κόμικς στην τάξη: Μερικά χρήσιμα εργαλεία και πηγές.

Αυτή η πηγή θα σας βοηθήσει να μάθετε περισσότερα σχετικά με τη χρήση κόμικς στην τάξη με μαθητές διαφορετικών επιπέδων.

<https://www.educatorstechnology.com/2018/01/teachers-guide-to-use-of-comic-strips.html>

